ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/165/НА-СТА-ТШ3

Дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ

Утас: 99900662 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Даваанням

Утас: 92113932 Цахим хаяг: davaanyamb@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2022 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт....2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 2-10
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 4-5
2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлийн тайлан 6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7-8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8-9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 10
3. Аудитын тайлан 11
3.1 Ерөнхий зүйл 11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 12
3.4 Материаллаг байдал.... 12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.... 12-13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 13
3.8 Аудитын гол асуудал.... 13-14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.... 14-15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.... 15
4. Аудитын илрүүлэлт....15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 16

ЧАНДМАНЬ-ӨНДӨР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН

ГАЗРЫН ДАРГА Ж.БААСАНЖАВ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**83,367,787.00**	**82,511,421.00**
33	**АВЛАГА**	00.00	22,877.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	22,877.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	83,367,787.00	82,488,544.00
354	**Хангамжийн материал**	81,282,787.00	80,378,544.00
35410	Бичиг хэргийн материал	406,000.00	279,000.00
35420	Аж ахуйн материал	217,600.00	197,600.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	5,157,140.00	4,812,140.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	4,110,000.00	4,815,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	71,392,047.00	70,274,804.00
35600	Мал амьтад	2,085,000.00	2,110,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**743,250,546.51**	**795,010,592.70**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	743,250,546.51	795,010,592.70
392	**Биет хөрөнгө**	662,566,296.39	712,348,842.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	490,442,781.41	493,042,781.41
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-64,569,796.52	-89,610,188.68
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	95,053,133.48	95,053,133.48
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-44,465,545.05	-32,145,987.89
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	113,105,808.94	119,547,036.88
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-86,216,435.43	-34,929,065.66
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	23,282,780.07	26,281,362.07
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16,443,137.36	-6,153,510.52
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	10,000,000.00	25,000,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,000,000.32	-5,416,667.04
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	187,760,025.24	178,760,025.24
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-41,383,318.07	-57,080,076.59
393	**Биет бус хөрөнгө**	80,684,250.12	82,661,750.00
39301	Програм хангамж	4,765,000.00	3,885,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,888,749.88	-1,031,250.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	79,808,000.00	79,808,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**826,618,333.51**	**877,522,013.70**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**826,618,333.51**	**877,522,013.70**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	826,618,333.51	877,522,013.70
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	328,932,829.60	328,932,829.60
51101	Өмч: - төрийн	328,932,829.60	328,932,829.60
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	185,488,768.96	237,129,185.15
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	185,488,768.96	186,225,504.96
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	50,903,680.19
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	312,196,734.95	311,459,998.95
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**826,618,333.51**	**877,522,013.70**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**592,801,665.00**	**534,106,296.35**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**137,325,624.00**	**107,107,055.35**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	137,325,624.00	107,107,055.35
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	137,325,624.00	1,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000.00	1,000,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	136,825,624.00	00.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Үндсэн хөрөнгө	00.00	104,343,762.35
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Бараа материал	00.00	1,763,293.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**455,476,041.00**	**426,999,241.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	13,203,441.00	5,921,541.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,180,000.00	1,626,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,113,441.00	3,315,041.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	910,000.00	980,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	442,272,600.00	421,077,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	442,272,600.00	421,077,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**508,469,148.67**	**475,402,616.16**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**508,469,148.67**	**475,402,616.16**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	450,857,712.77	421,717,955.75
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	250,908,006.03	245,834,172.68
210101	Үндсэн цалин	250,208,006.03	245,834,172.68
210105	Гэрээт ажлын хөлс	700,000.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	31,163,651.07	32,575,646.91
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,450,920.07	22,949,886.91
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,502,072.00	2,458,419.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,001,658.00	1,966,735.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	473,545.00	472,783.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,735,456.00	4,727,823.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	12,827,010.00	11,671,284.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,249,010.00	3,276,284.00
210302	Түлш, халаалт	9,578,000.00	8,395,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	24,285,300.00	25,425,993.00
210401	Бичиг хэрэг	2,911,400.00	2,609,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,000,000.00	13,980,740.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,805,000.00	3,031,602.00
210404	Ном, хэвлэл	99,000.00	164,840.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	2,300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,469,900.00	1,800,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	1,539,111.00
2105	**Нормативт зардал**	500,000.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	10,469,000.00	2,840,600.00
210604	Урсгал засвар	10,469,000.00	2,840,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,814,700.00	4,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,814,700.00	4,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	15,893,197.00	7,725,757.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,456,700.00	6,278,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	188,900.00	188,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	109,010.00	123,948.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	374,000.00	584,000.00
210807	Газрын төлбөр	409,587.00	495,309.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	101,996,848.67	91,644,502.16
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,690,848.00	29,483,086.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	498,000.00	1,460,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	47,808,000.67	60,701,316.16
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	57,611,435.90	53,684,660.41
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	38,290,400.00	18,968,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	36,220,400.00	16,972,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,070,000.00	1,996,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	19,321,035.90	34,716,360.41
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,321,035.90	34,716,360.41
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**84,332,516.33**	**58,703,680.19**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	00.00	7,800,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	7,800,000.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	00.00	-7,800,000.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**84,332,516.33**	**50,903,680.19**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**456,826,141.00**	**427,499,241.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,350,100.00**	**500,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,350,100.00	500,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	1,350,100.00	500,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,350,100.00	500,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**455,476,041.00**	**426,999,241.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	13,203,441.00	5,921,541.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,180,000.00	1,626,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,113,441.00	3,315,041.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	910,000.00	980,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	442,272,600.00	421,077,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	442,272,600.00	421,077,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**446,790,841.00**	**411,581,641.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**446,790,841.00**	**411,581,641.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**389,249,405.10**	**357,896,980.59**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	250,908,006.20	245,834,172.47
210101	Үндсэн цалин	222,046,419.20	201,666,199.85
210102	Нэмэгдэл	00.00	44,167,972.62
210105	Гэрээт ажлын хөлс	28,861,587.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	31,133,650.90	32,598,524.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,077,154.70	22,876,552.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,379,164.68	2,534,018.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,063,533.62	1,997,074.60
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	510,298.54	431,456.39
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,103,499.36	4,759,422.10
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	11,359,010.00	12,376,284.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,249,010.00	3,276,284.00
210302	Түлш, халаалт	8,110,000.00	9,100,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	24,088,700.00	23,886,882.00
210401	Бичиг хэрэг	2,685,900.00	2,609,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,000,000.00	13,980,740.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,805,000.00	3,031,602.00
210404	Ном, хэвлэл	99,000.00	164,840.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	2,300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,498,800.00	1,800,000.00
2105	**Нормативт зардал**	500,000.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,832,000.00	2,495,600.00
210604	Урсгал засвар	1,832,000.00	2,495,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,814,700.00	4,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,814,700.00	4,000,000.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	20,693,197.00	7,685,857.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,256,700.00	6,282,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	188,900.00	195,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	109,010.00	116,948.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	374,000.00	540,000.00
210807	Газрын төлбөр	409,587.00	495,309.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	45,920,141.00	29,019,661.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,422,141.00	27,470,561.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	498,000.00	1,549,100.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**57,541,435.90**	**53,684,660.41**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	38,220,400.00	18,968,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	36,220,400.00	16,972,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	1,996,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	19,321,035.90	34,716,360.41
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,321,035.90	34,716,360.41
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**10,035,300.00**	**15,917,600.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**10,035,300.00**	**15,917,600.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**10,035,300.00**	**15,917,600.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	10,035,300.00	15,917,600.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	10,035,300.00	15,917,600.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-10,035,300.00**	**-15,917,600.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**	Зөрүү	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	422,077,700.00	386,861,339.59	35,216,360.41	91.7
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	422,077,700.00	386,861,339.59	35,216,360.41	91.7
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	403,105,400.00	367,893,039.59	35,212,360.41	91.3
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	257,680,000.00	245,834,172.47	11,845,827.53	95.4
210101	Үндсэн цалин	208,670,000.00	201,666,199.85	7,003,800.15	96.6
210102	Нэмэгдэл	49,010,000.00	44,167,972.62	4,842,027.38	90.1
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	34,786,800.00	32,598,524.12	2,188,275.88	93.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,479,600.00	22,876,552.78	1,603,047.22	93.5
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,576,800.00	2,534,018.25	42,781.75	98.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,061,400.00	1,997,074.60	64,325.40	96.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	515,400.00	431,456.39	83,943.61	83.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,153,600.00	4,759,422.10	394,177.90	92.4

2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	13,400,000.00	12,376,284.00	1,023,716.00	92.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,300,000.00	3,276,284.00	1,023,716.00	76.2
210302	Түлш, халаалт	9,100,000.00	9,100,000.00	0.00	100.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	22,300,000.00	21,586,882.00	713,118.00	96.8
210401	Бичиг хэрэг	2,700,000.00	2,609,700.00	90,300.00	96.7
210402	Тээвэр, шатахуун	14,000,000.00	13,980,740.00	19,260.00	99.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,600,000.00	3,031,602.00	568,398.00	84.2
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	164,840.00	35,160.00	82.4
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,800,000.00	1,800,000.00	0.00	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	9,500,000.00	9,491,600.00	8,400.00	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,000,000.00	6,996,000.00	4,000.00	99.9
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	2,495,600.00	4,400.00	99.8
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,000,000.00	4,000,000.00	0.00	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	4,000,000.00	4,000,000.00	0.00	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	28,597,300.00	13,175,857.00	15,421,443.00	46.1
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,152,300.00	11,772,700.00	15,379,600.00	43.4
210803	Даатгалын үйлчилгээ	220,000.00	195,900.00	24,100.00	89.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	120,000.00	116,948.00	3,052.00	97.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	55,000.00	0.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	550,000.00	540,000.00	10,000.00	98.2
210807	Газрын төлбөр	500,000.00	495,309.00	4,691.00	99.1
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	32841300.00	28829720.00	4,011,580.00	87.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,291,300.00	27,280,620.00	4,010,680.00	87.2
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,550,000.00	1,549,100.00	900.00	99.9
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	18972300.00	18968300.00	4,000.00	100.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	18,972,300.00	18,968,300.00	4,000.00	100.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	16,972,300.00	16,972,300.00	0.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	1,996,000.00	4,000.00	99.8
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	422,077,700.00	386,861,339.59	35,216,360.41	91.7
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	421,077,700.00	386,361,339.59	34,716,360.41	91.8
132001	Орон нутгийн төсвөөс	421,077,700.00	386,361,339.59	34,716,360.41	91.8
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	1,000,000.00	500,000.00	500,000.00	50.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	500,000.00	500,000.00	50.0
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	24.00	24.00	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	08.00	08.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	11.00	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	05.00	05.00	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**5,921,541.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,921,541.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	5,921,541.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	2,300,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,300,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	510,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	510,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	3111541.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,111,541.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	5921541.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	5,921,541.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,626,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,315,041.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	980,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газартай шилэн дансны цахим системд мэдээллийг хугацаанд нь үнэн зөв байршуулж байх зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Даваaням гүйцэтгэж, анхан шатны хяналтыг аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, хоёр дахь шатны хяналтыг дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 3/25 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газар нь төр, эдийн засаг, нийгмийн бодлогын удирдлагын үйл ажиллагааг иргэдэд хүргэх, төрийн захиргааны удирдлагыг хэрэгжүүлдэг байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Тус байгууллагад тайлант онд хөндлөнгийн хяналт шалгалт хийгдээгүй бөгөөд дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн болох 508.5 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 10.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 8.1 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Тайлант онд 0.2 мянган төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлага үүссэн байна.

Бараа материалын дансны эхний үлдэгдэл 83.4 сая төгрөг байсан бөгөөд тайлант онд 82.5 сая төгрөг болж 0.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны эхний үлдэгдэл 743.2 сая төгрөг байсан бөгөөд тайлант онд 795.0 сая төгрөг болж өссөн байна. Энэ нь төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 2.9 сая төгрөгийн барилга байгууламж, 13.3 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж болон хандиваар авсан 2.6 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлсэн 19.2 сая хөрөнгө оруулалт, дахин үнэлж үнэ тогтоон орлого авсан 82.9 төгрөгийн хөрөнгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

Мөнгөн хөрөнгийн тухайд нийт орлого өмнөх онд 456.8 сая төгрөг байсан бөгөөд тайлант онд 427.5 сая төгрөг болж 29.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Энэ нь урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Тус байгууллагын санхүүгийн тайлангийн тодруулгад тайлант онд үүссэн өр, авлага, үндсэн хөрөнгө, бараа материал болон мөнгөн хөрөнгө, төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх бүхий л мэдээллийг бүрэн тусгасан байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2021 оны төсвийн төслийг 436.1 сая төгрөгөөр төлөвлөн боловсруулж төсвийн саналаа тус сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэн нэгтгүүлсэн бөгөөд төсвийг анх 400.0 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 9 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 400.0 сая төгрөгийн төсвийг анх баталсан бөгөөд тодотголоор 22.2 сая төгрөгийн төсвийг нэмж баталсан бөгөөд 421.0 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 1.0 сая төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төсөвт өөрчлөлт оруулан баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 421.0 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 0.5 сая төгрөг нийт 421.5 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 386.9 сая төгрөгийг зарцуулж 34.7 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Бараа үйлчилгээний зардалд 367.9 сая төгрөг, урсгал шилжүүлгийн зардалд 19.0 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан бөгөөд төсвийн гүйцэтгэл 91.7 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 1.0 сая төгрөг, аймгийн Засаг даргын тамгын газраас мал тооллогын зардалд 0.7 сая төгрөг, хамтарсан багийн зардалд 0.3 сая төгрөг, ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн зардалд 2.3 сая төгрөг, хандив тусламжаар 1.6 сая төгрөг авч нийт 5.9 сая төгрөгийн орлогыг хуваарилсан байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас хангамж бараа материалын зардалд 2.3 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 3.1 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Аудитаар асуудлыг онцолсон хэсэг байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага:

- Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.
- Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандартын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.
- Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

3.8 Аудитын гол асуудал

- Чандмань-Өндөр сумын Засаг даргын Тамгын газрын архив бичиг хэргийн ажилтан Б.Азжаргалд 2021 онд шийдвэргүйгээр нийт 470,478 төгрөгийн ур чадварын нэмэгдлийг олгосон байна. Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 20.1.4.”хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх”, 13 дугаар зүйлийн 13.7 “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

- Хөдөлмөрийн чадвар алдалтын улсын үзлэг зохион байгуулж ирсэн хүмүүсийн хоолны зардалд 134,500 төгрөг, буудлын хөлс, 80.000 төгрөг, албан бус хүмүүсийн хоолны зардалд 86,500 төгрөг нийт 301,000 төгрөгийн зардал гаргасан нь төсвийг хэмнэлтэй, үр ашигтай, зориулалтын дагуу зарцуулаагүй гэж аудитаар үзлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь заалт болон, Засгийн газрын Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай 43 дугаар тогтоолоор батлагдсан журмын 1.5 дахь заалт, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Зарлагын эдийн засгийн ангилал”-тай тус тус нийцэхгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн үйлдвэрийн газар нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд нь ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Чандмань-Өндөр сумын ЗДТГ нь 2021 онд нийт 458.1 сая төгрөгийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас таван сая төгрөгөөс дээш дүнтэй зарлагын 35.6 сая төгрөгийн 3 мэдээллийг, Тендерт шалгарсан болон шалгараагүй оролцогчийн талаарх товч мэдээлэл шалгарсан болон шалгараагүй хуулийн этгээдийн үндэслэл шалтгаан хэсэгт 21.8 сая төгрөгийн 7 мэдээллийг тус тус мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 дахь хэсэгтэй нийцэхгүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус байгууллагын худалдан авах ажиллагаатай холбоотой гэрээний хэрэгжилт баримт материалыг хянаж үзэхэд алдаа зөрчилтэй асуудал илрээгүй.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудал гараагүй болно.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт нягтлан бодох бүртгэл тайлагналтай холбоотой нийт 19.9 сая төгрөгийн 1 зөрчил, 19.1 сая төгрөгийн 1 алдаа, илэрснээс аудитын хугацаанд 19.1 сая төгрөгийн 1 алдааг залруулж, 0.8 сая төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн актыг тогтоосон.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 57.4 сая төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж өгсөн.

Залруулсан алдаа

Аудитын явцад нягтлан бодох бүртгэл тайлагналтай холбоотой нийт 19.1 сая төгрөгийн залруулгыг хийсэн. Үүнд:

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 19.1 сая төгрөгийн хөрөнгийг хандив тусламж дансанд бүртгэснийг залруулж үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан хөрөнгө дансанд залруулсан.

4.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Чандмань-Өндөр сумын ЗДТГ нь 2021 онд нийт 458.1 сая төгрөгийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас таван сая төгрөгөөс дээш дүнтэй зарлагын 35.6 сая төгрөгийн 3 мэдээллийг, Тендерт шалгарсан болон шалгараагүй оролцогчийн талаарх товч мэдээлэл шалгарсан болон шалгараагүй хуулийн этгээдийн үндэслэл шалтгаан хэсэгт 21.8 сая төгрөгийн 7 мэдээллийг тус тус мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 дахь хэсэгтэй нийцэхгүй байна.

1.2. <u>Өгсөн зөвлөмж:</u>
Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-д заасан мэдээллийг хугацаанд нь үнэн зөв бүрэн мэдээлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 8 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	**Чандмань-Өндөр сумын ЗДТГ** *Санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбоотой*	2	19.9	1	19.1	1	0.8				
2	**Чандмань-Өндөр сумын ЗДТГ** *Шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой*	10	57.4							1	57.4
Дүн		12	77.3	1	19.1	1.	0.8			1	57.4

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХОЁР ДАХЬ ШАТАНД ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР ОГНОО:

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Э.БАТ-ЭРДЭНЭ ОГНОО:

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

АУДИТОР Б.ДАВААНЯМ ОГНОО:

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**00.00**	**00.00**	**00.00**	**00.00**	00.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**328,932,829.60**	**312,196,734.95**	**185,488,768.96**	**00.00**	826,618,333.51
D01	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**328,932,829.60**	**312,196,734.95**	**185,488,768.96**	**00.00**	826,618,333.51
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	736,736.00	00.00	736,736.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**328,932,829.60**	**312,196,734.95**	**186,225,504.96**	**00.00**	827,355,069.51
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-736,736.00	00.00	00.00	-736,736.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	50,903,680.19	00.00	50,903,680.19
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**328,932,829.60**	**311,459,998.95**	**237,129,185.15**	**00.00**	877,522,013.70